

Iz raznih držav

V NASI DRŽAVI

V tretje isti predsednik našega senata. Na senatni seji 22. februarja v Beogradu so bile na dnevnem redu volitve predsednika, dveh podpredsednikov in enega tajnika senata. Postavljena je bila samo ena lista in je bil v tretjič izvoljen dr. Mažuranič za predsednika.

Proračun načelno sprejet. Narodna skupščina je končala splošno razpravo o novem državnem proračunu 24. februarja. Zaključku razprave je sledilo glasovanje. Glasovalo je 370 posilncev, od teh 183 za proračun, 96 pa proti.

V DRUGIH DRŽAVAH

Avstrijski kancler dr. Schuschnigg za samostojnost Avstrije. V veliki dvorani bivšega avstrijskega parlamenta na Dunaju se je sestal 24. februarja avstrijski zvezni svet. Ob tej priliki je dr. Schuschnigg odgovarjal Hitlerju in je pojasnjeval vsebino zadnjega dogovora s Hitlerjem v Obersalzbergu pri Berchtesgaden na Bavarskem. Dr. Schuschnigg je govoril stvarno in je poudaril, da je temelj dogovora s Hitlerjem priznanje avstrijske ustave z dne 1. maja 1934. To je priznanje demokratske fronte kot edine nositeljice vse politične volje v Avstriji. Dalje sta se obvezali nemška in avstrijska vlada, da bosta smatrali vprašanje avstrijskih narodnih socialistov kot avstrijsko notranjo zadevo. Celoten dogovor med Hitlerjem in Schuschniggom temelji na pogodbi med obema državama, ki je bila sklenjena 11. julija 1936. Ta pogodba ugotavlja, da se nemška vlada obvezuje priznati popolno neodvisnost Avstrije.

Romuni so izglasovali novo ustavo. Romunija je dobila novo ustavo, o kateri je 24. februarja glasoval narod: ali jo sprejme ali ne. Glasovanja se je udeležilo 92,51 odstotkov vseh volilcev. Za novo ustavo je oddalo svoje glasove 99,88%, proti ustavi je glasovalo 5415 volilcev, torej 0,12%. O novi ustavi smo že parkrat pisali. K dosedanjim poročilom o določbah ustave dostavljamo še to, da uvaža nova ustava smrtno kazen v vojnem in mirnem času.

Prostovoljni razhod »Železne garde« v Romuniji. Kapitan Codreanu, vodja legionarjev »Železne garde«, je podal nepričakovano izjavo, da se umika iz političnega življenja, da bo zapustil Romunijo in se bo odpeljal v Rim. Razvezuje prisege vse legionarje, člane stranke »Vse za domovino« in jo razpušča.

Sestanek zastopnikov držav Balkanske zveze v turški prestolici. Sestanek zastopnikov držav Balkanske zveze se je vršil v turški prestolici v Ankari. Naš ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović se je odpeljal v Solun v spremstvu romunskega državnega podtajnika v zunanjem ministrstvu Petresca Comnen, ki je tokrat zastopal romunskega zunanjega ministra in ministrskega predsednika Tataresca. V Solunu se je omenjenima državnikoma pridružil še predsednik grške vlade Metaxas, nakar so nadaljevali vsi trije vožnjo proti Ankari. Dne 24. februarja je bilo v Ankari peto zasedanje stalnega sveta Balkanske zveze.

Po odstopu angleškega zunanjega ministra. Zadnjič smo poročali, da je odstopil angleški zunanji minister Eden radi nesporazuma med njim in predsednikom vlade Chamberlainom, ki je za takojšnja pogajanja z Italijo in Nemčijo. Po odstopu Edena so nastopili v angleški zbornici poslanci za in proti pomirjevalni politiki Chamberlaina. V resni nevarnosti je bila celotna angleška vlada, ker je zadeva razmerja Anglije do Italije in Nemčije za bližnjo bodočnost dozorala tako daleč, da je delavska stranka, ki je proti ministrskemu predsedniku, predlagala za Chamberlainovo politiko glasovanje o nezaupnici. Nezaupnica je bila pa odklonjena in je dobil Chamberlain od strani zbornice častno zadoščenje. Od 630 poslancev je glasovalo za vlado 330 in proti samo 163, s čemur je bil predlog nezaupnice odklonjen.

Novi angleški zunanji minister. Po odstopu Edena je bil imenovan za zunanjega ministra lord Halifax. Za državnega podtajnika, ki bo zastopal Halifaxa v spodnji zbornici, je imenovan dosednji podtajnik ministrstva za delo Butler.

Francoska vlada se je komaj obdržala. Isti pretresljaji krize kakor angleško vlado so ogrožali tudi obstoj francoske vlade. V Franciji sili vedno bolj v ospredje težnja po sestavi nove vlade nacionalne edinosti. Francoski zunanji minister Delbos je hotel odstopiti, ker je izjavil, da mora Francija spoštovati brezpogojno francosko-sovjetsko pogodbo in zvezo s Čehoslovaško. Glede francosko-italijanskih pogajanj je izjavil Delbos, da bo priznala Francija zasedbo Abesinije šele po umiku dobrovoljcev iz Španije in potem, ko bo prenehala Italija s posredovanji v Španiji. Francoska vlada je za zunanjo politiko angleške vlade pomirjenja z Italijo

in Nemčijo. V tem oziru je zmagal angleški ministrski predsednik, angleški zunanji minister pa je odstopil, ker si ni maral osvojiti stališča šefa vlade. Iz istega vzroka kakor Anglež Eden bi se bil umaknil Francoz Delbos. Delbosovo ostavko je preprečil predsednik republike Lebrun, ki je uvidel nevarnost, ki grozi Franciji, če bi sedaj vlada zašla že zopet v krizo. Radi Lebrunovega posredovanja je šla francoska vlada z Delbosom pred zbornico in je končala srečno zunanje-politično razpravo.

Zaupnica francoski vladi. Dne 27. februarja v noči je bila v francoski zbornici zaključena razprava o francoski zunanji politiki, ki je trajala tri dni. Govorilo je nad 50 govornikov. Pred glasovanjem o zaupnici vladi je povzel besedo ministrski predsednik Chautemps in je poudaril, da ostane zunanja politika Francije nespremenjena, zveza Zvezi narodov in da Francozi ne bodo žrtvovali nobenega svojih starih prijateljev. Zbornica je sprejela Chautempsova izvajanja z odobravanjem. Vlada je prejela pri glasovanju o zaupnici nepričakovano večino 439 glasov, proti sta glasovala samo dva poslanc, dočim se je veliko število poslancev vzdržalo glasovanja.

Francija bo izdala v tem letu 15 milijard za oborožitev. Izdatki za francosko oboroževanje bodo narasli v tem letu od 11 milijard na 15 milijard frankov. Vire za te ogromne izdatke bodo iskali v posojilu.

Nemški maršal Göring zopet na Poljskem. Nemški feldmaršal in ministrski predsednik Göring se je pripejal 23. februarja v poljsko prestolico v Varšavo. Po obisku predsednika republike se je podal k ministrskemu predsedniku Sładkowskiemu, k zunanjemu ministru Becku in k maršalu Rydz-Smiglyju. Göringov obisk je bil v zvezi z velikim lovom po razsežnih loviščih na Poljskem.

Novice iz španske državljanske vojne

Teruel v drugič zavzet od nacionalistov

Pisali smo že o srditih, zelo krvavih in dolgotrajnih bojih, ki so se bili na severovzhodni fronti za v vojaškem oziru zelo važno mesto Teruel in okolico. Radi obkoljevalnih manevrov nacionalnih čet krog Teruela so zgubili rdeči v zadnjem času 25.000 mož. K tem je treba prišteti še 4000 miličnikov, katere so zajeli zmagovalci v popolnoma porušenem Teruelu, ki je bil 22. februarja v drugič zavzet od nacionalistov. Radi ponovnega zavzetja Teruela so se vršili po vsej nacionalni Španiji veliki in navdušeni sprevodi, v katerih so vzklikale množice zmagoviti vojski generala Franca. Generalu Francu v res-

nici ni šlo toliko za posest Teruela, ampak da si ustvari široko podlago za veliko ofenzivo proti vzhodu, ki naj bi, če se posreči, ločila Katalonijo od ostale rdeče Španije.

Franco nadaljuje z ofenzivo

Po zavzetju Teruela so Francove čete nadaljevale ofenzivo proti vzhodu proti cesti, ki vodi v Valencijo in na jug v dolino Turie. Že 23. februarja so prodrli zmagoviti nacionalisti 8 km vzhodno in 10 km južno od Teruela. Rdeče čete nudiijo prodirajočim le slab odpor in se v splošnem umikajo, ne da bi se spuščale v boje od blizu.

Japonsko-kitajska vojna

Koliko so zavzeli Japoneci od Kitajske?

Japonski vrhovni generalni štab na kitajskih bojiščih je izdal uradno poročilo, ki trdi, da so zasedle dosedaj japonske armade na severnem Kitajskem 669.000 kvadratnih kilometrov. To ozemlje je tako veliko kakor Japonska ali nekoliko manj kot trikratna Jugoslavija. Na osrednjem Kitajskem je zasedenih 70.000 kvadratnih

kilometrov, kar znači eno četrtno naše države.

Sprememba v vodstvu japonskih čet na Kitajskem

Mesto generala Macuija je imenovan za glavnega poveljnika vseh japonskih sil na Kitajskem general Hunroku Hata, član vrhovnega vojnega sveta. Macui je bil pristaš skrajnih mer in je vodil politiko,